

ГОЛАС РАДЗІМЫ

ВЫДАЕЦЦА З 1955 ГОДА

№ 31 (3057)

ЧАЦВЕР, 16 жніўня, 2007

ШТОТЫДНЁВІК “ГОЛАС РАДЗІМЫ” МОЖНА ЧЫТАЦЬ У ІНТЭРНЭЦЕ: WWW.GOLAS.BY

Тэхніка, якая спадабалася пакупнікам
Міні-трактар “Беларус-921” будзе працаваць на балгарскіх вінаградніках **Стар. 2**

Дакументальны фільм здолее вобразна расказаць пра нацыянальную спадчыну **Стар. 3**

Фестываль, дзе гасцінна частуюць духмяным мёдам
На міжнародным фестывалі “Мядовы Спас-2007” у Мінску прадставілі больш за пяцьдзсят відаў мёду **Стар. 4**

Палескі гармонік зноў меладычна зайграў у Ельску

На Гомельшчыне ў чарговы раз прайшоў фестываль гарманістаў

Гарманісты не толькі з Беларусі, але і з украінскага Палесся наладзілі ў Ельску сапраўднае музычнае свята

Кацярына Немагай

Фестываль «Грай, гармонік!» у рэгіёне праводзіцца з 2000 года. Яго заснавальнікамі выступаюць раённы выканкам і ўпраўленне культуры Гомель-

скага аблвыканкама. Асноўная мэта правядзення фестывалю — стымуляваць развіццё народных музычных традыцый і папулярызаваць іх сярод насельніцтва. Сёлета значна пашырылася кола яго ўдзельнікаў.

Акрамя прадстаўнікоў палескіх рэгіёнаў Гомельскай вобласці, на ім выступілі прыпевачнікі з Андрушэўскага, Валадар-Валынскага і Олеўскага раёнаў Жытомірскай вобласці Украіны.

На творчым свяце раёны-ўдзельнікі прадставілі канцэртныя праграмы і выставы дэкаратыўна-прыкладной творчасці, якія адлюстроўваюць мясцовыя віды рамёстваў і народных промыслаў.

Адметнасць фактара блізкага суседства

Ганна Бондарова

Беларусь і Польшча дамовіліся не дэнансаваць пагадненне аб узаемных паездках грамадзян, а толькі адаптаваць яго да ўмоў уваходжання Польшчы ў Шэнгенскую зону. Аб гэтым паведаміў прэс-сакратар Міністэрства замежных спраў Андрэй Папоў, каменціруючы вынікі беларуска-польскіх консульскіх кансультацый, якія прайшлі ў Мінску.

Па словах Андрэя Папова, Беларусь і Польшча будуць сумесна працаваць над

заклучэннем асобнага пагаднення аб узаемных паездках прыгранічнага насельніцтва. “Як праінфармавалі польскія калегі, на сённяшні дзень Польшча не можа самастойна вырашыць пытанне аб паніжэнні кошту шэнгенскіх віз для грамадзян Беларусі. Таму, відавочна, з 1 лістапада 2007 года польскія консульскія ўстановы пачнуць працаваць па шэнгенскіх правілах. Тым не менш, работа ў гэтым накірунку будзе працягнута з тым, каб прыйсці да такіх форм узаемадзеяння, якія будуць зручныя як беларускім, так і польскім грамадзянам”, — сказаў Андрэй Папоў.

Прэс-сакратар адзначыў, што падчас кансультацый бакам удалося прыйсці да паразумення і па іншых пытаннях. Напрыклад, былі абмеркаваны праблемы ў рабоце консульскіх службаў Беларусі і Польшчы, механізмы і магчымасці аптымізацыі працэсу выдачы віз з мэтай скарачэння чэргаў каля консульскіх устаноў.

Былі абмеркаваны і пытанні двухбаковага ўзаемадзеяння: ад змянення ўмоў узаемных паездак грамадзян у сувязі з далучэннем Польшчы да Шэнгенскай дамовы — да становішча арганізацый нацыянальных меншасцяў у дзвюх краінах.

ВЕСТКИ

Маштабы, здольныя ўразіць

Лідзія Крымава

У прамысловасці Беларусі да 2010 года будуць створаны магутнасці па вытворчасці больш за 50 тысяч аўтамабіляў.

Паводле праекта праграмы развіцця аўтамабільнай прамысловасці Беларусі на 2007-2010 гады, Мінскі аўтамабільны завод павялічыць сваю вытворчасць да 31 тысячы грузавых аўтамабіляў (летась выпушчана 21 тысяча). Праграмай прадугледжана таксама дзевяці вытворчасць аўтамабіляў Мінскага завода колавых цягачоў да 600 адзінак у год. На прадпрыемстве “Юнісон” да 2010 года павінна збірацца 20 тысяч іранскіх легкавых аўтамабіляў. Акрамя таго, будзе весціся зборка кітайскіх аўтамабіляў.

Фатаграфія стварае НОВЫ СВЕТ

Юрый Акімаў

У літоўскай Паланзе праходзіць фестываль беларускай фатаграфіі.

Ён арганізаваны пры падтрымцы пасольстваў Беларусі ў Літве і Літвы ў Беларусі, адміністрацыі горада Палангі, грамадскай арганізацыі “Palangos Fotoklubas 750”, Клайпедскага аддзялення Саюза фотамастакоў Літвы і беларускага грамадскага аб’яднання “Фотамастацтва”.

Фестываль, на якім прадстаўлена больш за 100 работ дзесяці беларускіх аўтараў, праходзіць на трох выставачных пляцоўках.

Сярод твораў беларускіх фатографістаў — работы Юрыя Васільева, Вадзіма Качана, Кацярыны Кенігсберг і іншых майстроў. Наведвальнікі выставы змогуць убачыць партрэты, фатаграфіку, дэкаратыўныя пано, на іх — паўсядзённае жыццё беларусаў, чарадзейна-маляўнічы свет беларускай прыроды, уражанні майстроў аб зарубежных паездках.

Увазе наведвальнікаў прадстаўлены таксама фотаальбомы “Беларуская экзатыка”, “Нечаканая Беларусь”, “Мая Беларусь”, “Ад Полацка пачаўся свет”, “Беларусь з птушынага палёту”.

Тэхніка, якая спадабалася пакупнікам

Міні-трактар “Беларус-921” будзе працаваць на балгарскіх вінаградніках

Віктар Міхайлаў

Навінка, што прызначана для апрацоўкі глебы ў садах і вінаградніках, арыентавана ў першую чаргу на экспарт. Як паведаміў Андрэй Семянцоў, кіраўнік аддзела маркетынгу і збыту Сморгонскага агрэгатаўнага завода, падобную тэхніку не вырабляюць у краінах СНД, што адкрывае добрыя перспектывы для прасоўвання яе на знешнім рынку. Дагаворы на пастаўку малагабарытных трактараў ужо складзены з пакупнікамі з Малдовы, Краснадарскага і Стаўрапольскага краёў Расіі. Запатрабавана новая прадукцыя і ў Еўрапейскім Саюзе, у прыватнасці ў Балгарыі, краінах Балтыі. Доступ на гэтыя рынкі адкрыты дзякуючы сертыфікацыі трактараў па стандарту “Еўра-2”.

Беларускія фермеры таксама прыглядаюцца да новай тэхнікі. Прывабнасць садовага трактара ў тым, што пры досыць вялі-

кай магутнасці рухавіка ён мае невялікія колы, вузкую каляю і нізкую кабіну. Гэта дазваляе машыне перамяшчацца па садзе і вінаградніку без шкоды для кустоў і дрэў. Дзякуючы невялікай вышыні гэты трактар можа ўжывацца таксама пры абслугоўванні ферм, жывёлагадоўчых комплексаў.

Пакуль у Сморгоні збіраюць штомесяц каля 30 малагабарытных трактараў. У наступным годзе на прадпрыемстве разлічваюць выпусціць тысячы адзінак падобнай тэхнікі. Для больш доўгатэрміновага планавання спецыялісты завода прыступілі да дэтальнага даследавання рынку, яго дынамікі і тэндэнцый на бліжэйшыя гады. Адным з інструментаў гэтага стаў удзел у выставах у Беларусі і за мяжой. Свае экспазіцыі Сморгонскі агрэгатаўны завод прадставіў нядаўна ў Польшчы і Стаўрапольскім краі Расійскай Федэрацыі, на чарзе — Германія і Венесуэла.

Міні-трактары на зборачным канвееры ў Сморгоні

У сталіцы пабудуюць велатрасу

Вольга Карнеева

Архітэктары “Мінскпраекта” распрацоўваюць веладарогу, якая пройдзе праз увесць Мінск уздоўж ракі Свіслач.

Шырыня трасы будзе вагацца ад 2,5 да 3,5 метра на розных участках, даўжыня складзе 27 кіламетраў. Рухацца па дарозе можна будзе ў двух накірунках, таксама прадугледжана пешаходная зона ўздоўж яе. Як раскажаў галоўны архітэктар праектаў архітэктурна-канструктарскай майстэрні № 2 прадпрыемства “Мінскпраект” Віталій Руцкі, пры будаўніцтве велатрасы ў цэнтры горада прыйдзеца пашырыць набярэжную Свіслачы, а ў раёне футбольнага манежа і каля вуліцы Пуліхава, Маякоўскага ўзвесці масты. Першы ўчастак дарогі ўжо рыхтуецца. Ён будзе праходзіць ад праспекта Пераможцаў да вуліцы Арлоўскай.

Класіка ў выкананні саміх аўтараў

Дыск з запісамі твораў Янкі Купалы і Якуба Коласа з’явіўся ў мінскіх кнігарнях.

Электронная кніга дасць магчымасць пачуць, як чыталі свае творы самі аўтары. Запісы “з галасамі” класікаў прадставіла “Белтэрадыёкампанія”. Акрамя таго, творы Купалы і Коласа можна пачуць у выкананні Уладзіміра Караткевіча, Пімена Панчанкі, многіх беларускіх акцёраў. На дзесяцігадзінным дыску запісана больш за восемдзят твораў класікаў: як паэтычных, так і празаічных. Пры падборы тэкстаў стваральнікі аўдыёкнігі арыентаваліся на школьную праграму. “Спадзяемся, гэты дыск дапаможа школьнікам у вывучэнні беларускай літаратуры. Мы і далей плануем выпускаць падобныя дыскі”, — адзначыў Уладзіслаў Мачульскі.

Перанесліся ў глыбіню стагоддзяў

Пад Гомелем прайшоў трохдзённы фестываль сярэднявечнай культуры “Старая Вежа”.

Асноўнай падзеяй фестывалю стаў “турнір стагоддзя” з удзелам прадстаўнікоў рыцарскіх клубаў. Турнір быў арганізаваны абласным аддзяленнем ДТСААФ і гомельскім клубам гістарычнай рэканструкцыі сярэдніх стагоддзяў “Старая Вежа”. Кіраўнік клуба Людміла Пятроўская паведаміла, што свята ў стылі “living history” (жыццё ў духу гісторыі) праводзіцца ўжо трэці год. Акрамя турнірных паядынкаў, сучасныя рыцары змагаюцца на дуэлях і ў бугуртах (масавых бітвах), удзельнічаюць у ігрышчах і забавах, старадаўніх танцах і сярэднявечным балі.

— Такія сустрэчы патрэбны дзеля таго, каб хоць на нейкі час сутыкнуцца з гісторыяй, — адзначыла Людміла Пятроўская.

Бездакорнае выступленне зрабіла ўражанне

Кацярына Нямігіна

Нацыянальны акадэмічны Вялікі тэатр балета Беларусі з поспехам прадставіў спектакль “Лебядзінае возера” на Міжнародным фестывалі класічнага мастацтва ў Германіі (Openair Klassik 2007 auf der Burg Monschau).

Выступленне Нацыянальнага акадэмічнага Вялікага тэатра балета вельмі спадабалася глядачам, якія поўнасю запоўнілі вялікую залу пад адкрытым небам. Мастацкі кіраўнік фестывалю, вядомы дырыжор Вільгельм Кайцель пасля спектакля адзначыў: “Гэта — цудоўная труппа, выдатныя салісты. Скажаць, што гэта быў проста добры спектакль, значыць, не скажаць нічога”.

Галоўныя партыі ў “Лебядзіным возеры” выканалі зоркі беларускага балета: заслужаная артыстка Беларусі Вольга Гайко, вядучыя салісты Мікалай Радзюш, Юрый Кавалёў. Сімфанічным аркестрам Беларускай оперы кіраваў галоўны дырыжор тэатра Віктар Плоскін.

Адзначым, што пастаноўка балета “Лебядзінае возера” з поспехам была паказана таксама на гастролях у Францыі, Іспаніі, Партугаліі, Швейцарыі, Галандыі, Кітаі і Балгарыі. У Германіі спектакль быў прадстаўлены ўпершыню.

З НАДАСЛАНАГА Ў РЭДАКЦЫЮ

“Новая зямля” Якуба Коласа выйшла на ўкраінскай мове

Дзіяна Грышанова

Пераклад паэмы з беларускай мовы зроблены вопытным і сталым майстрам Валерыем Стралко. Проста здзіўляешся працавітасці і плённасці аўтара: зусім нядаўна мы пісалі пра ўдалы пераклад ім паэтычнага зборніка Максіма Багдановіча.

З усхваляванай прадмовай да ўкраінскага чытача “Новае жыццё

“Новай зямлі” звяртаецца паэт, заслужаны дзеяч культуры, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь Анатоль Вярцінскі. Ён знаёміць чытача з асобай перакладчыка. Дарэчы, Валерыя Стралко з’яўляецца лаўрэатам беларускай літаратурнай прэміі імя Кандрата Крапівы і Міжнароднай прэміі імя Івана Франка.

А пасляслоўе да кнігі “Рапсодыя бела-

рускай зямлі: “Новая зямля” для украінскага чытача” напісаў літаратуразнавец Язэп Янушкевіч. Сцісла, але змястоўна раскажае ён пра асноўныя вехі беларускай гісторыі, жыццё і творчасць Якуба Коласа, яго месца ў беларускай літаратуры і сувязі з украінскай. Адзначана, што праца Валерыя Стралко — гэта першы пераклад паэмы на ўкраінскую мову і першы поўны пераклад на іншую мову, таму што тут улічаны дадаткі, унесеныя Якубам Коласам у апошні раздзел твора ў 1948 годзе.

Кніга выйшла пяцітысячным тыражом па заказе Дзяржаўнага камітэта тэлебачання і радыёвяшчання Украіны.

Тыя, хто засведчылі высокі клас

Падведзены вынікі конкурсу “Чалавек Справы-2007”

Ганна Багамазава

Сёлета арганізатары конкурсу змянілі падыход да вызначэння лаўрэатаў. Справа ў тым, што большасць прадпрымальнікаў, якія і сталі пераможцамі, адзначыліся, у першую чаргу, на ніве інавацыі, у вобласці вядзення бізнесу стаў самым важным крытэрыем пры вызначэнні лаўрэатаў конкурсу.

Дванаццаць лаўрэатаў конкурсу “Чалавек Справы-2007” не

толькі забяспечылі тэхнічнае пераснашчэнне прадпрыемстваў, якія яны ўзначальваюць, але і ўвесь час прымяняюць на практыцы новыя сацыяльныя тэхналогіі ў рабоце з персаналам, новыя метадыкі маркетынгу і менеджменту. Пры гэтым усе яны — не толькі неардынарныя асобы з крэатыўным мысленнем, упартасцю ў дасягненні вынікаў і шырокім кругаглядам, але і стваральнікі паспяховай бізнес-каманды.

У ліку лаўрэатаў конкурсу “Ча-

лавец Справы-2007” — генеральны дырэктар “Амкадора” Аляксандр Яноўскі, старшыня праўлення “Белааграпрамбанка” Сяргей Румас, генеральны дырэктар “Піўзавода “Аліварыя” Мікалай Дудко, генеральны дырэктар групы прадпрыемстваў “Дорэлектрамаш” Юрый Тумага, генеральны дырэктар прадпрыемства “Мазырсьоль” Міхаіл Літвін, глава прадстаўніцтва кампаніі Robert Bosch GmbH у Беларусі Уладзімір Рыбалоўцаў і іншыя.

Дакументальны фільм здолее вобразна расказаць пра нацыянальную спадчыну

Нацыянальны Полацкі гісторыка-культурны музей-запаведнік рыхтуе сцэнарый фільма аб архітэктурных і гістарычных помніках старажытнага горада

Ірына Цімафеева

Дакументальны фільм расказае аб Спаса-Праабражэнскай царкве Полацкага Спаса-Ефрасіннеўскага манастыра, Сафійскім саборы, а таксама аб гістарычных мясцінах, якія, як і архітэктурныя помнікі, звязаны з імем заступніцы зямлі беларускай — Ефрасінні Полацкай.

Фільм стане часткай дасье “Матэрыяльнае ўвасабленне духоўнай спадчыны Ефрасінні Полацкай”. У бліжэйшы час усе сабраныя для яго матэрыялы з’явіцца ў Інтэрнэце на сайце Нацыянальнага Полацкага музея-запаведніка. Тут будуць прадстаўлены навуковыя апісанні абодвух помнікаў з іх архітэктурнымі абмерамі, рэстаўрацыйныя дакументы, кананічнае апісанне жыцця прападобнай Ефрасінні і нават тапаграфічнае апісанне мясцовасці, дзе размешчаны помнікі.

Стварэнне дасье на полацкія архітэктурныя помнікі плануецца завяршыць да канца гэтага года. Яго афіцыйнае прадстаўленне ў Цэнтры сусветнай спадчыны ЮНЕСКА пройдзе ў

Спаса-Праабражэнская царква ў Полацку захоўвае памяць пра гісторыю

студзені 2008 года. Да напісання дасье прыцягнуты навуковыя супрацоўнікі Полацкага Нацыянальнага музея-запаведніка, вучоныя-гісторыкі, архіваісты, мастакі-рэстаўратары, спецыялісты па ахове помнікаў, святары.

Кансультаваў аўтараў дасье доктар архітэктурны, прафесар Маскоўскага Дзяржаўнага архітэктурнага ўніверсітэта, эксперт ІКАМОС — арганізацыі ЮНЕСКА, якая займаецца пытаннямі аховы помнікаў культурнай і пры-

роднай спадчыны.

Нагадаем, што цяпер у Спіс сусветнай спадчыны ЮНЕСКА ўключаны чатыры помнікі Беларусі: архітэктурна-культурны комплекс рэзідэнцыі роду Радзівілаў у Нясвіжы, замкавы комплекс

у пасёлку Мір, Белавежская пушча і Геадэзічная дуга Струве. Усяго Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцяў Рэспублікі Беларусь налічвае больш за чатыры з паловай тысячы аб’ектаў.

Захапленне гарадскім пейзажам

Вольга Кісялёва

Выстава беларускага мастака Віктара Данілава пад назвай “Расія-Беларусь” праходзіць у расійскім горадзе Вялікія Лукі.

У Мастоцкім салоне камітэта культуры гарадской адміністрацыі, дзе разгарнулася экспазіцыя, прадстаўлена звыш за пяцьдзесят работ. Выстава знаёміць з архітэктурнымі пейзажамі Віктара Данілава: на акварэлях намаляваны ў асноўным горад Заслаўль.

Віктар Данілаў закончыў мастацка-графічны факультэт Віцебскага дзяржаўнага педагогічнага ўніверсітэта. Зараз выкладае ў Беларуска-літоўскім дзяржаўным педагогічным ўніверсітэце імя Максіма Танка. Напісаў каля 80 работ па педагогіцы і метадыцы выяўленчага мастацтва, адзначаны дыпламамі, аўтар 60 навуковых артыкулаў, а таксама нацыянальных праграм па выяўленчым мастацтве для школ і педагогічных вучылішчаў.

Карціны мастака знаходзяцца ў прыватных калекцыях у Аўстрыі, Англіі, Германіі, Італіі, Ізраілі, Польшчы, ЗША. Акрамя таго, яго творы захоўваюцца ў музеях Самарканды, Пскова, Нясвіжа і Мінска.

Узнагарода рэктару

Ірына Трафілава

Рэктару Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта Васілю Стражаву ўручаны медаль Пушкіна.

Гэтай дзяржаўнай узнагароды Расійскай Федэрацыі ён удастоены за вялікі асабісты ўклад у развіццё супрацоўніцтва паміж Беларуссю і Расіяй у галіне навукі, культуры і адукацыі.

Цырымонія адбылася ў пасольстве Расійскай Федэрацыі ў Мінску. Узнагароду ўручыў Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Расіі ў Беларусі Аляксандр Сурыкаў. Як расказаў аташэ па культуры расійскага пасольства Сяргей Беразны, указ аб узнагароджанні рэктара Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта быў падпісаны Прэзідэнтам Расійскай Федэрацыі Уладзімірам Пуціным. “Гэты год аб’яўлены годам рускай мовы, і прадстаўнікі навукі, культуры і адукацыі ў розных краінах свету, якія ўнеслі значны ўклад у развіццё міждзяржаўнага супрацоўніцтва ў гэтых сферах, адзначаюцца медалём Пушкіна”, — паведамаў дыпламат.

Каранацыя ў вёсцы Гудагай

У Астравецкім раёне ёсць два Гудагаі: пасёлак (ён жа пагранічная станцыя на беларуска-літоўскай мяжы) і былое мястэчка, а сёння маленькая вёсачка. Яны мяняліся і мяняюцца вядомасцю.

Вольга Шафран

Раней, калі не было ні чыгункі, ні станцыі, існавала толькі адно мястэчка Гудагай. У 1764 годзе тут быў узведзены маленькі драўляны касцёл у стылі барока, які захаваўся да нашага часу і з’яўляецца каштоўным помнікам архітэктурны. У касцёле змясцілі абраз Маці Божай Гудагайскай, знойдзены, паводле легенды, у XV стагоддзі ў Ашмянскай пушчы. З часам абраз стаў славіцца цудамі. У Гудагай тройчы на год з’яжджаліся і сыходзіліся людзі з навакольных вёсак і нават здалёку. Асноўны фэст (кірмаш) святкаваўся ў сярэдзіне ліпеня на Маці Божую Шкаплерную.

Але з часам многае змянілася. У чатырох кіламетрах ад мястэчка праклалі чыгунку. Бліжэйшую станцыю спачатку называлі Слабодкай, а потым — Гудагаем (ад літоўскага гудас — славянін з усходу, беларус), чым унеслі нямаля блытаніны ў розумы і дакументы. Сёння ўсе ведаюць пасёлак і станцыю Гудагай, дзе знаходзяцца і дзесяцігодка, і розныя

Падчас каранацыі абраза Маці Божай у Гудагаі

ўстановы, і ўсе здзіўляюцца, калі пры дарозе з Астраўда на Ашмяны сустракаюць указальнік на аднайменную вёску.

Сітуацыя пачала мяняцца, калі ў канцы мінулага стагоддзя ў вёску вярнуліся кармеліты босыя. Найпершыя сур’ёзна ўзяліся за рамонт касцёла, упарадкавалі тэрыторыю, могілак. А паколькі старадаўні абраз Маці Божай Гудагайскай набываў усё большую славу, вядомасць

у свеце, у Ватыкане было прынята рашэнне аб яго каранацыі (прыгадаю, што раней у Беларусі ўжо былі каранаваны абразы ў Мінску, Гродне, Будславе і інш.).

У сярэдзіне ліпеня на свята сабралася да 10 тысяч палігрымаў. Былі госці з Італіі, Латвіі, Літвы, Польшчы, Расіі. З Рыма прыбыў ксёндз-генерал ордэна Люіс Арэстэгіі Гамбоа, чые выступленне перакладалася з іспанскай мовы на беларус-

кую. З Масквы — архібіскуп Тадэвуш Кандрусевіч, які пачынаў святарства на Гродзеншчыне. Ва ўрачыстасці ўдзельнічалі кардынал Казімір Свэнтак, апостальскі нунцый у Беларусі Марцін Відавч, каля 60 іншых святароў і манахаў. Усіх іх вітаў ксёндз пробашч гудагайскага касцёла Казімір Мараўскі.

Я не буду апісваць усе ўрачыстасці, якія доўжыліся два дні. Была працэсія вакол касцёла і могілак. Была сама

каранацыя. Важна адзначыць, што золата на абедзве кароны — для Маці і для Дзіцёнка — збіралі гудагайскія “местачкоўцы”.

І яшчэ адна вельмі важная асаблівасць. У каранацыі прынялі актыўны ўдзел прадстаўнікі ўлады. Выступіў старшыня Гродзенскага аблвыканкама Уладзімір Саўчанка. У сваёй прамове ён гаварыў аб важнасці свята для адраджэння духоўнай спадчыны нашай краіны. Быў зачытаны ліст ад упаўнаважанага па справах рэлігіі і нацыянальнасцяў Леаніда Гулякі.

Цяпер, пасля каранацыі, прыцягальнасць былога мястэчка Гудагай несумненна ўзрастае. Паколькі ён знаходзіцца на “людным гасцінцы”, які звязвае Паазер’е і Прынёманне, то тут, думаецца, узнікне прыкметны турыстычны асяродак. Яшчэ адна спрыяльная акалічнасць — блізкасць Літвы. Сёння многія былыя гудагайскія парафіяне ці іх дзеці жывуць і працуюць у недалёкім Вільнюсе. Часта бываюць тут і госці з Польшчы.

Сведчаць красамоўныя знаходкі

Юрый Акудовіч

Ідзец раскопкі пахаванняў рускіх салдат часоў Першай сусветнай вайны пад Смаргонню.

Пахаванне рускіх салдат часоў Першай сусветнай вайны знайшлі пад Смаргонню ў вёсцы Мікулеўшчына. З-пад зямлі ўжо падняты астанкі каля 500 ваеннаслужачых расійскай арміі, якія загінулі ў 1925–1976 гадах. Мяркуюцца, што гэты астанкі салдат 192-га Рымніцкага і 191-га Ларга-Кагульскага пяхотных палкоў. Раскопкі праводзіць 52-і асобны спецыялізаваны пошукавы батальён Міністэрства абароны.

Птушкі наблізіліся да чалавека

У Віцебску ў цэнтры горада выяўлена калонія занесеных у Чырвоную кнігу Беларусі шызых чаек

Шызыя чайкі аблюбовалі для гнездавання дах аднаго з заводскіх корпусоў, які размешчаны на беразе Заходняй Дзвіны. Па папярэдніх падліках вучоных, калонія складаецца з 30 пар птушак, якія ўжо вывелі патомства. Разам з шызымі чайкамі на гэтым жа будынку пасяліліся пяць пар серабрыстых чаек — самых вялікіх з чаек — размах іх крылаў дасягае амаль двух метраў.

КАРЦІННАЯ ГАЛЕРЭЯ

Мастак, які імкнуўся перадаць рытм новага жыцця

Адам Мальдзіс

Імя Георгія Васільевіча Ніскага доўгі час было ў Беларусі беспрычынна прызабыта. Яго не было ні ў 12-томнай “Беларускай Савецкай Энцыклапедыі”, ні нават у пяцітомнай “Энцыклапедыі літаратуры і мастацтва Беларусі”. Каюся асабіста, але я прапусціў яго, рэдагуючы энцыклапедычны даведнік “Беларусы і ўрадженцы Беларусі ў памежных краінах”, дзе ён абавязкова павінен быў быць. Бо нарадзіўся 21 студзеня 1903 года менавіта ў Гомелі, там у 1919–1921 гадах вучыўся ў студыі

імя М. Урубеля. Больш таго, не раз звяртаўся да беларускай тэматыкі, доказам чаму з’яўляецца хаця б карціна “Беларускі пейзаж” (1947).

І для такога забыцця не было аніякай палітычнай або мастацкай падставы. Наадварот, Георгій Ніскі ў 1947 і 1951 гадах атрымаў Дзяржаўныя прэміі СССР, з’яўляўся правадзейным членам Акадэміі мастацтваў СССР (1958), народным мастаком Расіі (1965). Адным словам, мы мелі і маем усе падставы ганарыцца сваім суайчыннікам.

Георгій Ніскі найперш вядомы

як пейзажыст-наватар. Цяпер мне яго лёгка распазнаць: у яго яскравыя колеры, лаканічнасць дэталей, аб’ектнасць кампазіцыі. Ён многа падарожнічаў: Падмаскоўе, Волга, Адэса, Далёкі Усход. Асабліваю папулярнасць атрымаў яго трышціх “На Поўначы”.

Не стала мастака 19 чэрвеня 1987 года.

Хто хоча падрабязней прачытаць пра нашага суайчынніка, адсылаю яго да кніжкі М. Кісялева “Г. Ніскі”, выдадзенай у Маскве ў 1972 годзе.

Фестываль, дзе гасцінна частуюць духмяным мёдам

На міжнародным фестывалі “Мядовы Спас-2007” у Мінску прадставілі больш за пяцьдзсят відаў мёду

Віктар Рымашэўскі

У Палацы мастацтваў адкрыўся мядовы фестываль, арганізаваны Рэспубліканскім грамадскім аб’яднаннем “Беларускія пчалары”, а на пляцоўцы Палацу спорту стартаваў “Мядовы Спас-2007”, галоўным арганізатарам яко-

га выступае Мінскі Свята-Елізавецкі манастыр.

Удзел у фестывалі прымаюць пчалары з Беларусі, Украіны і Расіі (Башкірыя, Кубані, Алтая). Характэрна, што ўдзельнікі не толькі прадстаўляюць лепшыя сарты мёду, але і дэманструюць культуру сваіх рэгіёнаў. Так, пчалары апрануты

ў нацыянальныя касцюмы, экспануюцца старажытныя і сучасныя пчаларныя прылады, праходзяць выстава народных рамёстваў і выстава-продаж мастацкіх работ майстэрняў мінскага Свята-Елізавецкага манастыра.

Акрамя гэтага, у праграме фестывалю — канцэрты з удзелам творчых калектываў, дабрачынныя акцыі з наведваннем сацыяльных устаноў, культурна-асветніцкія лекцыі на тэму здаровага вобраза жыцця і правільнага спажывання прадуктаў пчаларства. Праходзіць дэгустацыя мёду — штодзень кожны рэгіён-удзельнік выставы прадстаўляе 100-кілаграмовую бочку мёду.

Падчас фестывалю кожны госць можа атрымаць “мядовую прышчэпку” і на ўласным вопыце пераканацца ў лекавых якасцях салодкага прадукту. Фестываль праводзіцца ў рамках культурна-аздараўленчага праекта “Свет мёду і здароўя”, які стартаваў яшчэ

14 жніўня мінулага года на саборнай кафедральнай плошчы горада Мінска па бласлаўленню Мітрапаліта Філарэта.

Варта адзначыць, што за час рэалізацыі праекта на дабрачынныя мэты і дэгустацыю было перададзена больш тысячы кілаграмаў мёду. Прайшла таксама рэспубліканская акцыя “Здароўе на крылах пчалы”, якая ўключала Інтэрнэт-уроки для навучэнцаў, курсы і віктарыны па здароваму вобразу жыцця.

Урокі танцаў выкладалі ў Белавежы

Уладзімір Дорахаў

На польска-беларускай мяжы прайшоў міжнародны фестываль “Peretocze-2007”.

Галоўнай ідэяй фестывалю было прадставіць культуру і традыцыі народаў, якія на працягу многіх гадоў пражываюць у рэгіёне Белавежскай пушчы. На фестывалі выступалі беларускія, польскія, яўрэйскія, цыганскія, літоўскія, нямецкія і ўкраінскія вакальныя і танцавальныя калектывы. Сярод польскіх удзельнікаў былі фальклорныя калектывы беларускай нацыянальнай меншасці “Нараўчанка” з Нараўкі і “Падляскія зязюлі” з Бельска-Падляскага.

На белавежскай сцэне выступілі вакальная група “Пушчанскія музыкі” і дзіцячы ансамбль эстраднага танца “Капрыз” з горада Камянца Брэсцкай вобласці, а таксама народны ансамбль песні і танца “Гасцінец” з Гродна. Падчас мерапрыемстваў праходзілі ўрокі танцаў і вакальнага майстэрства, якія праводзілі спецыялісты з нацыянальных ансамбляў.

Класіка — рэч асаблівая

Уладзімір Дзянісаў

На фестывалі ў Волагдзе з поспехам прайшоў спектакль «Адвечная песня» паводле твора Янкі Купалы.

Рэспубліканскі тэатр беларускай драматургіі прывёз з фестывалю «Галасы гісторыі» приз «За паэтычнае адлюстраванне лёсу беларускага народа». Для рэжысёра Сяргея Кавальчыка, які стаяў за спектаклем, гэты першы поспех на міжнародных фестывалюх.

І калі праца «Сёстры Псіхеі» па-за часам і па-за культурамі, то беларуская паэтычная класіка на сцэне — рэч асаблівая, яе не толькі трэба разумець, але і адчуваць. Але расійскі глядач паставіўся прызна да беларусаў. Адметнай з’яўляецца цікавасць валагодцаў да тэатраў розных краін, бо міжнародны фестываль у гэтым горадзе адбываўся дзевяты раз.

“Пасля дажджу” (1956)

“На Пестаўскім плёсе” (1947)

“Падмаскоўе” (1957)

Прапануючы чытачам газеты тры паштоўкі са сваёй калекцыі з пейзажамі Г. Ніскага: “Пасля дажджу” (1956, Ульянаўскі абласны мастацкі музей), “Падмаскоўе” (1957, Дзяржаўная Траццякоўская галерэя, Масква) і “На Пестаўскім плёсе” (1947, Тульскі абласны мастацкі музей).